

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 6 sierpnia 2026 r.

Poz. 1067

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 4 sierpnia 2026 r.

w sprawie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania

Na podstawie art. 50b ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639, 974 i 986) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) standard świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- 2) sposób świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- 3) sposób monitorowania i oceny świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

§ 2. Ustala się następujący standard świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, zwanych dalej „usługami opiekuńczymi”, w poszczególnych obszarach:

- 1) w zakresie zaspokajania codziennych potrzeb życiowych zapewnia się pomoc w szczególności w:
 - a) podstawowych czynnościach związanych z samoobsługą, obejmujących:
 - ubieranie się i zmianę odzieży i bielizny osobistej,
 - przygotowanie prostych posiłków, w tym jednego gorącego, z uwzględnieniem zalecanej diety,
 - spożywanie posiłku lub karmienie i pojenie,
 - ślanie łóżka i zmianę pościeli,
 - b) czynnościach związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, obejmujących:
 - porządkowanie i sprzątanie w niezbędnym zakresie, w tym czyszczenie urządzeń codziennego użytku i urządzeń sanitarnych, wynoszenie śmieci, przynoszenie wody i opału, ogrzewanie pomieszczeń za pomocą dostępnego urządzenia grzewczego, w tym palenie w piecu i wybieranie popiołu, z uwzględnieniem preferencji osoby, na rzecz której są świadczone usługi opiekuńcze, w zakresie temperatury,
 - dokonywanie niezbędnych zakupów lub towarzyszenie podczas tych zakupów lub podczas korzystania z usług w sklepach, aptekach, punktach usługowych lub gastronomicznych położonych najbliżej miejsca zamieszkania osoby, na rzecz której są świadczone usługi opiekuńcze, a także dostarczanie pomocy rzeczowej,
 - utrzymywanie w czystości i sprawności sprzętu ułatwiającego codzienne funkcjonowanie, takiego jak wózek, balkonik, podnośnik, kule,
 - pranie odzieży i pościeli, niezbędne ich prasowanie, oddawanie do pralni i odbiór z pralni,
 - towarzyszenie w załatwianiu spraw związanych z procesem leczenia lub rehabilitacji i profilaktyki zdrowotnej,
 - towarzyszenie w załatwianiu spraw urzędowych i płaceniu rachunków,

¹⁾ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2715).

- c) innych czynnościach samoobsługowych, obejmujących w szczególności:
 - zmianę pozycji ciała, w tym przesiadanie się z łóżka lub na łóżko, z krzesła lub na krzesło, ułożenie się w łóżku, usadzenie w wózku,
 - korzystanie ze sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, innych wyrobów medycznych lub środków pomocniczych niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji;
- 2) w zakresie opieki higienicznej zapewnia się pomoc w szczególności w:
 - a) toalecie porannej i wieczornej, w tym w goleniu maszynką do golenia, czesaniu, higienie jamy ustnej i uszu, przy czym w przypadku osób leżących toaleta jest wykonywana w łóżku,
 - b) kąpieli, w tym myciu głowy,
 - c) pielęgnacji niezmienionych chorobowo paznokci rąk i nóg,
 - d) korzystaniu z toalety oraz naczyń sanitarnych,
 - e) zmianie pieluchomajtek i wkładów higienicznych, z uwzględnieniem czynności zapobiegających powstawaniu odleżyn i odparzeń;
- 3) w zakresie zaleconej przez lekarza pielęgnacji zapewnia się pomoc niewymagającą specjalistycznej wiedzy i kompetencji, w szczególności w:
 - a) przygotowaniu i przyjmowaniu leków,
 - b) pielęgnacji miejsc zmienionych chorobowo – smarowaniu, wykonywaniu i zmianie drobnych opatrunków,
 - c) mierzeniu temperatury ciała, tętna, ciśnienia, glikemii, saturacji,
 - d) obserwacji stanu zdrowia oraz reagowaniu, adekwatnie do potrzeb, w sytuacji jego pogorszenia;
- 4) w zakresie zapewnienia kontaktów z otoczeniem zapewnia się w szczególności:
 - a) pomoc w umożliwieniu przebywania na świeżym powietrzu, w tym towarzyszenie podczas spacerów,
 - b) prowadzenie rozmów,
 - c) pomoc w nawiązywaniu, utrzymywaniu i rozwijaniu kontaktu z rodziną i społecznością lokalną, w tym z wykorzystaniem dostępnych środków komunikacji,
 - d) pomoc w czytaniu prasy, książek i ich wymianie w bibliotece,
 - e) towarzyszenie podczas drogi do instytucji kultury i rekreacji oraz w trakcie pobytu w nich.

§ 3. 1. W razie nieobecności osoby wykonującej usługi opiekuńcze zastępstwo pełni osoba spełniająca wymagania, o których mowa w art. 50 ust. 4a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

2. Usługi, o których mowa w § 2 pkt 1 lit. a tiret drugie i trzecie, lit. c tiret pierwsze, pkt 2 lit. a, d, e oraz pkt 3 lit. a, mogą być świadczone na rzecz osób ich wymagających w różnych porach dnia i adekwatnie do występujących potrzeb przez 7 dni w tygodniu w godzinach od 6.00 do 21.00 z wyłączeniem dni świątecznych.

3. W przypadkach uzasadnionych koniecznością nieprzerwanego świadczenia usług opiekuńczych usługi te mogą być świadczone również w dni świąteczne.

4. W przypadkach, o których mowa w § 2 pkt 1 lit. c tiret pierwsze oraz pkt 2 lit. b, usługi opiekuńcze mogą być świadczone na rzecz osób ich wymagających jednocześnie przez dwie osoby w tym samym czasie.

§ 4. Usługi opiekuńcze świadczy się w sposób zapewniający:

- 1) kierowanie się zasadą dobra osoby, na rzecz której są świadczone usługi opiekuńcze;
- 2) poszanowanie intymności i godności osobistej osoby, na rzecz której są świadczone usługi opiekuńcze, i respektowanie jej prawa do autonomii w podejmowaniu decyzji i samostanowienia;
- 3) dbałość o bezpieczeństwo świadczonych usług opiekuńczych przez przestrzeganie zasad higieny;
- 4) potwierdzanie wykonanych czynności przez osobę, na rzecz której są świadczone usługi opiekuńcze, w sposób ustalony przez ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych.

§ 5. 1. W zakresie monitorowania świadczenia usług opiekuńczych podejmowane są działania polegające na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat świadczonych usług opiekuńczych, w szczególności przez:

- 1) wizyty w miejscu zamieszkania osoby, na rzecz której są świadczone usługi opiekuńcze, potwierdzające faktyczne realizowanie tych usług, przeprowadzane zgodnie z potrzebami, nierzadziej jednak niż raz na pół roku;
- 2) pozyskiwanie, nierzadziej jednak niż raz na pół roku, opinii dotyczących prawidłowości realizacji usług opiekuńczych od osoby, na rzecz której świadczone są te usługi, o ile stan zdrowia tej osoby pozwala na wyrażenie opinii;
- 3) pozyskiwanie opinii dotyczących prawidłowości realizacji usług opiekuńczych również od członków rodziny osoby, na rzecz której świadczone są te usługi, posiadających wiedzę na temat ich realizacji;
- 4) bieżącą analizę informacji, w tym w postaci elektronicznej, potwierdzających sposób i zakres realizowanych usług opiekuńczych, w tym liczbę niezrealizowanych godzin usług opiekuńczych, zmiany osób wykonujących usługi opiekuńcze, liczbę skarg, zgłoszeń, w tym anonimowych, o nieprawidłowym świadczeniu usług opiekuńczych.

2. Przy ocenie świadczenia usług opiekuńczych, w tym w zakresie bezpieczeństwa, celowości i skuteczności, bierze się pod uwagę w szczególności:

- 1) zakres i wymiar faktycznie realizowanych usług opiekuńczych zgodnie z decyzją administracyjną o przyznaniu świadczenia, w tym terminowość i rzetelność realizacji takich usług;
- 2) adekwatność świadczonego wsparcia do potrzeb osoby, na rzecz której są świadczone usługi opiekuńcze;
- 3) zapewnienie realizacji usług opiekuńczych w sposób, o którym mowa w § 4;
- 4) wnioski z monitorowania, o którym mowa w ust. 1.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: *A. Dziemianowicz-Bąk*